

Kretingos rajono savivaldybės kultūros ir meno premija - trečios kartos Kolumbijos lietuviui

Gegužės 28 dieną Kretingos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Kultūros ir meno premijos paskirtos dviem nusipelniusiems asmenims ir vienam kolektyvui, rašoma Kretingos rajono savivaldybės pranešime.

A. E. Kulvietis

Šiomis premijomis šiemet įvertinti tautodailininkas Aleksas Eugenijus Kulvietis, Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešosios bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė Inga Mažeikienė ir Kretingos rajono kultūros centro Vydmantų skyriaus folkloro kolektyvas „Žemčiūga“.

A. E. Kulviečiui ir I. Mažeikienei premija skirta už aktyvią ir reikšmingą kūrybinę,

kultūrinę ir mokslinę veiklą, folkloro kolektyvui „Žemčiūga“ – už reikšmingą etninės kultūros ir paveldo puoselėjimą.

Kretingos rajono savivaldybės kultūros ir meno premijos skiriamos už laimėtas prizines vietas nacionalinių kultūros ir meno organizacijų rengiamuose respublikiniuose, tarptautiniuose Europos ir pasaulinio lygmens konkursuose ir festivaliuose, parodose, taip pat už aktyvią ir reikšmingą kūrybinę, kultūrinę ar mokslinę veiklą bei už išskirtinį scenos meno (šokio, teatro, muzikos, dailės ir t. t.) puoselėjimą bei pristatymą.

Premijų laureatai bus pagerbti Kretingos miesto ir Šv. Antano atlaidų šventės „Susapnuok Kretinga 773“ metu, birželio 13 dieną, Kretingos muziejaus Baltojoje salėje.

Alekso Eugenijaus Kulviečio biografija ir pasiekimai

Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešosios bibliotekos informacija

Aleksas Eugenijus Kulvietis gimė 1978 m. sausio 9 d. Medeljine, Kolumbijoje.

Tautodailininkas, medžio drožėjas kryždirbys, ispanų kalbos mokytojas ir dėstytojas.

Aleksas Eugenijus Kulvietis – trečios kartos lietuvis iš tėvo pusės. Genealogiškai susijęs su garsiuoju bendrapavardžiu Abraomu Kulviečiu (1509–1545) – kilmingos šeimos lietuvių raštijos pradininku, kultūros veikėju, pirmųjų psalmių vertimų į lietuvių kalbą autoriumi. Tikroji Kulviečių pavardė buvo Ginvila, ir Abraomas Kulvietis save vadino Ginvill de Kulva. Kad nereikėtų sakyti Ginvila iš Kulvos, pradėta vadinti Kulvietis.

Senelis – Eugenijus Ginvill-Kulvietis (1883–1959), kilęs iš bajoriškos šeimos, Ginvilų giminės, siekiančios XII amžių. Gimęs Alančių dvare Vadoklių kaime Panevėžio rajone. Lietuvos kariuomenės savanoris, mokytojas, fotografas, kryždirbys, profesionalus tapytojas, baigęs Sankt Peterburgo Karališkąją meno mokyklą, kūręs drauge su žymiais XX a. trečiojo dešimtmečio lietuvių tapybos korifėjais – [P. Kalpoku](#), J. Mackevičiumi, J. Šileika, A. Varnu, J. Vienožinskiu, A. Žmuidzinavičiumi ir kt. Buvo geras Prezidento A. Smetonos draugas. Kulviečių žemės ribojosi su Smetonų šeimos. 1948 m. dėl persekiojimų emigravo į Kolumbiją. Daug jo paveikslų saugoma privačiose kolekcijose, jų turi įsigijusios

Amerikos, Anglijos, Švedijos, Prancūzijos, Italijos atstovybės. Šeima išsaugojo apie 50 paveikslų kolekciją.

Tėvas – Henrikas Eugenijus Kulvietis, informacinių technologijų inžinierius, dirba tarptautinėje įmonėje. Mama – kolumbietė Martiza Gloria Elena Suarez de Kulvietis. Jos sukurti juostelėmis siuvinėti rankdarbiai 2009 m. drauge su A. E. Kulviečio 65 miniatiūriniais kryžiais eksponuoti parodoje [Kretingos muziejuje](#).

Sesuo Katerina Kristina gyvena Bogotoje, vyriausias brolis Rasidas – Sidnėjuje, jauniausias Juozas Saulius – Kolumbijoje, netoli tėvų.

Su artimaisiais sieja ne tik giminystės, bet ir profesinis ryšys: prosenelė, močiutė buvo mokytojos, senelis Eugenijus, žinomas tapytojas, – taip pat mokytojas, dėstė daile.

A. E. Kulvietis augo užmiestyje, prie Medeljino (antras pagal dydį Kolumbijos miestas), erdvioje sodyboje senelio statytame lietuviškame name, prie upelio, kur įveisė sodą. Kambaryje vietoje stalo stovėjo didelė metalu kaustyta senelio iš Lietuvos atsivežta skrynia, pilna eskizų, brėžinių, medinių kryžių detalių ir joms gaminti skirtų instrumentų.

Senelio nepažinojo, bet norėjo pažinti jo kūrybą, istoriją. Būdamas 15 metų susidomėjo skrynios turiniu ir pamėgino drožti.

Iš senelio perėmė galias senąsias kryždirbystės tradicijas, tačiau jas perleido per savo suvokimo prizmę.

Kolumbijoje sukūrė nedidelių – iki 40 cm aukščio – kryžių bei koplytstulpių kolekciją. Kryžiai lengvi, ažūriniai, sukurti iš 12 rūšių natūralios, nedažytos Kolumbijos tropikų medienos, su įmantriais natūraliai gamtos sukurtais raštais. Autoriaus nuomone, mažieji kryžiai – tai liaudies menas, gimęs išeivijoje kaip alternatyva sakraliems medžio kūriniams. Sukurti iš didelės meilės ir ilgesio savo tėvynei, iš poreikio saugoti savo šaknis.

Kolumbijoje buvo įsikūrusi stipri lietuvių bendruomenė. Kartu su jos nariais šokdavo tautinius šokius, švęsavo Vasario 16-ąją. Lietuvių kunigai misionieriai dėjo visas pastangas, kad suvienytą Kolumbijos lietuvių, skatino bendrą kultūrinę veiklą.

Nuo 1998 m. Medeljino lietuvių bendruomenėje A. E. Kulvietis pradėjo organizuoti Vasario 16-osios susitikimus ir kultūrinius renginius.

1998 m. per Kolumbiją keliavo Tūkstantmečio taikos žygio dviračiais aplink pasaulį nariai. Kulviečių šeima savaitei priglaudė juos savo namuose, kur žygeiviai galėjo pasistiprinti ir pailsėti. Tada pirmą kartą bendravo su laisvos Lietuvos lietuviais. Tai turėjo didžiulę įtaką sprendimui vykti į Lietuvą.

1999 m., minint senelio E. Kulviečio 50 m. mirties sukaktį, Medeljine pastatytas pirmas lietuviškas per 4 m aukščio kryžius.

Savo lietuviškomis šaknimis didžiavosi nuo jaunystės. Nuo 15 metų troško pamatyti į Pietų Ameriką emigravusio senelio gimtinę. Tėvai ne itin palankiai vertino sūnaus siekį.

Šeimą pasiekė laiškai iš giminaičių su kvietimu atvykti bei pasakojimais apie pasikeitusį Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą.

Lietuvai atgavus Nepriklausomybę tai buvo naujas postūmis Medeljine atgaivinti lietuvių bendruomenės veiklą. Vyresniųjų jos narių paskatintas Kolumbijoje surengė pirmas bendras parodas, kuriose pristatė senelio meninį palikimą ir savo kryžių kolekciją. Iš bendruomenės narių gavo užsakymų padaryti didelių kryžių, tad ėmėsi meistrystės (kryžiai puošia Kolumbijos lietuvių namus bei sodybas) ir Lietuvos paieškų.

Tėvai norėjo, kad prieš išvykdamas į Europą sūnus įgytų profesiją. Nors svajojo apie meno studijas, bet įstojo ir 1995–2001 m. Popiežiškajame Bolivarо universitete (Universidad Pontificia Bolivariana) studijavo ekonomiką, įgijo bakalauro laipsnį.

Pirmąsyk Lietuvoje apsilankė 2002 m. Atvyko apie Lietuvą sukaupęs žinių, įgytų Kolumbijoje bendraujant su garbaus amžiaus išeiviais.

Siekis kuo daugiau sužinoti apie senelį buvo motyvacija mokytis lietuvių kalbą. Klaipėdos universitete lankė lietuvių kalbos kursus užsieniečiams.

2002 m. Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus ir Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija, 2001 m. Lietuvos kryždirbystę pripažinusi Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevru, A. E. Kulviečio darbus įtraukė į Kryždirbystės ir jos simbolikos propagavimo programą.

Globojamas M. K. Čiurlionio meno muziejaus, surengė tris parodas Kaune, Vilniuje ir Klaipėdoje.

Pirmąjį pusmetį, šiltai priimtas giminaičių, susipažino su Lietuvos kultūra, tradicijomis, virtuve. Sutiko savo būsimą žmoną lietuvaitę Kristiną.

2004 m. grįžo į Lietuvą. Sukūrė šeimą. Apsigyveno Kretingoje, žmonos senelių sodyboje. Augina sūnus Algirdą Eugenijų ir Gervydą.

Iš pradžių ėmėsi nuosavo verslo – prekiaavo rūbais.

Keliavo po Lietuvą su savo parodomis.

2011–2013 m. Klaipėdos universitete studijavo baltistiką, įgijo baltų kalbotyros magistro laipsnį.

2016 m. Klaipėdos universiteto Tęstinių studijų institute mokėsi kvalifikacijos tobulinimo kursuose „Pedagogika, pedagoginė psichologija ir dalyko didaktika“.

2017 m. Varšuvos (Lenkija) Servantes institute kvalifikaciją tobulino tarptautinėje ispanų kalbos kvalifikacijos programoje.

Integruotis į darbo rinką Lietuvoje nebuvo sudėtinga. Nors yra ekonomistas, – profesinę karjerą susiejo su kalbomis.

Pagal individualios veiklos pažymą vertėjauja raštu ir žodžiu. Dirbo gidu.

Nuo 2004 m. – ispanų kalbos dėstytojas, lektorius Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje, Klaipėdos universiteto Kalbų centre.

2018–2020 m. – mokytojavo Klaipėdos „Varpo“ gimnazijoje.

Nuo 2018 m. – Klaipėdos licėjaus, Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijos mokytojas.

Nuo 2019 m. – ispanų kalbos, neformaliojo ugdymo mokytojas Klaipėdos moksleivių saviraiškos centre, Kretingos pranciškonų gimnazijoje.

Siekia ugdyti platesnį mokinių daugiakultūrinį ir daugiakalbinį supratimą; puoselėti kryždirbystės meną ir jaunąją kartą supažindinti su lietuviškomis šaknimis bei etnokultūrinėmis vertybėmis.

Klaipėdos regione įkūrė ir puoselėja ispanų kalbos mylėtojų klubą „Atico Hispanico“.

2012–2020 m. – Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) narys, atstovaujantis Kolumbijos lietuvių bendruomenei Lietuvoje.

2015 m., kad gimtinėje gyvenančius lietuvius pasiektų naujausios žinios iš Lietuvos, tapo Kolumbijos lietuvių bendruomenės pirmininku.

Kolumbijoje pradėjęs nuo mažų kryžių, Lietuvoje ėmėsi tradicinės lietuvių kryždirbystės. Pirmasis didelis kryžius, dedikuotas geram bičiuliui Mečiui, stovi Kryžių kalne.

Nuo 2015 m. – Lietuvos tautodailininkų sąjungos narys.

2016 m. Pasaulio lietuvių bendruomenės prašymu išdrožė stogastulpį, kuris buvo dedikuotas artėjančiam Nepriklausomos Lietuvos valstybės 100-mečiui ir iškilmingai pastatytas Ukmergės rajone Užugirio dvaro, kuriame buvo įsikūrusi pirmojo Nepriklausomos Lietuvos Prezidento Antano Smetonos vasaros rezidencija, prieigose. Ažuolą stogastulpiui parūpino kretingiškis meistras Raimundas Puškorius, o varinius stogelius ir saulutę nukalė Kalvių asociacijos pirmininkas Linas Leščiauskas.

2017 m. respublikiniame konkurse „Aukso vainikas“ išrinktas geriausiu Klaipėdos apskrities liaudies meistru.

2017 m. apdovanotas Nacionalinio konkurso „Aukso vainikas 2017“ padėkos raštu už kryždirbystės puoselėjimą ir tautodailės sklaidą pasaulio lietuvių bendruomenėse.

2019 m. respublikinėje konkursinėje liaudies meno parodoje „Aukso vainikas“ pelnė diplomą už masyvius pakeilės kryžius.

Kolektyvinės parodos Medeljine (Kolumbija):

1994 m. – 2-asis vaizduojamųjų menų konkursas EDIARTE;

1995 m. – 3-asis vaizduojamųjų menų konkursas EDIARTE;

2000 m. – 16-oji universiteto studentų menininkų paroda UPB;

2001 m. – 17-oji universiteto studentų menininkų paroda UPB;

2002 m. – 18-oji universiteto studentų menininkų paroda UPB.

Personalinės parodos:

2002 m. – „Lietuviški kryžiai“ Medeljino universiteto UPB bibliotekoje;

2002 m. – „Lietuva – kryžių šalis“ Medeljino R. Uribe vardo kultūros rūmuose;

2002 m. – „Lietuviška kryždirbystė Kolumbijoje“ Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje Kaune, Klaipėdos universiteto muziejuje ir Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos parodų salėje Vilniuje;

2004 m. – „Lietuviški kryžiai iš Kolumbijos“ Telšių dailės galerijoje;

2005 m. – „Lietuviški kryžiai iš Kolumbijos“ Pasvalio krašto muziejuje;

2005 m. – „Kryžiai iš Kolumbijos“ Kretingos pranciškonų bažnyčios galerijoje;

2005 m. – „Medinių kryžių paroda“ Jonavos krašto muziejaus Istorijos skyriuje;

2009 m. – „Mediniai kryžiai“ Kretingos muziejaus parodų salėje;

2016 m. – „Lietuviška kryždirbystė mus keliuose tesaugo“ Ukmergės kraštotyros muziejaus parodų salėje;

2017-2018 m. – „Tradicinė tautodailės paroda“ Gargždų krašto muziejuje;

2018 m. – „Per Atlantą keliaujanti kryždirbystė“ Liudviko Rėzos kultūros centre Juodkrantėje;

2018 m. – „Lietuva – kryžių šalis“ Klaipėdos universiteto Socialinių ir humanitarinių mokslų fakultete;

2022 m. – Kryžių paroda Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijoje ir stogastulpio, dedikuoto gimnazijos 100-mečiui, pastatymas Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijos kiemelyje.

Kitos organizuotos parodos, iniciatyvos:

1999 m. – Eugenijaus Kulviečio atminimo paroda Nacionalinio Marko Fidel Suarez licėjaus meno muziejuje Medeljine (Kolumbija);

1999 m. – dailininko Eugenijaus Kulviečio ekspozicijų salės Marko Fidel Suarez mokyklos meno galerijoje atsiradimo iniciatorius bei kūrėjas;

2000 m. – In memoriam „Paisajes-bodegones-retratos“ (Eugenijaus Kulviečio atminimo paroda) Medeljino universiteto UPB bibliotekoje;

2009 m. – Eugenijaus Kulviečio atminimo paroda Ukmergės kraštotyros muziejuje.

Tyrinėja savo senelio E. Ginvill-Kulviečio palikimą, rengia jo kūrybos parodas.

Turi dvi pilietybes – Kolumbijos ir Lietuvos. Kolumbiją vadina gimtine, o Lietuvą – tėvyne. Gerbia abiejų šalių tradicijas ir prie jų prisitaiko.